



Fundusze Europejskie  
dla Małopolski



Rzeczpospolita  
Polska

Dofinansowane przez  
Unię Europejską



MAŁOPOLSKA

# RAPORT

z diagnozy

na potrzeby LOWE w AMS Kraków

przeprowadzonej w dniach 1.08-30.09.2025

przygotowany we współpracy animatora i koordynatora LOWE

## I. Wstęp

1. Niniejszy raport powstał w ramach realizacji projektu **Projekt realizowany w ramach programu Fundusze Europejskiej dla Małopolski 2021-2027. Priorytet 6 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, edukacji i włączenia społecznego**. Działanie 6.13 Lokalne inicjatywy edukacyjne Typ projektu B. Tworzenie i rozwój Lokalnych Ośrodków Wiedzy i Edukacji (LOWE).

Celem głównym projektu jest aktywizacja i utrzymanie zaangażowania edukacyjnego osób dorosłych z krakowskiego otoczenia Szkoły Podstawowej AMS w Krakowie, w tym z utrudnionym dostępem do adekwatnej edukacji, do rozwijania swoich umiejętności i włączania się w życie społeczności lokalnej poprzez ofertę LOWE realizowaną we współpracy instytucji i organizacji z otoczenia szkoły w okresie 1.07.25-30.06.27.

**W naszym LOWE grupę docelową stanowią będzie 60 osób** 18+ o utrudnionym dostępie do edukacji dorosłych, zgłaszające chęć skorzystania z oferty LOWE, w zależności od zdiagnozowanych problemów ekonomicznych i społecznych, w tym zwłaszcza:

- a) posiadające niski poziom wykształcenia lub wykształcenie wymagające aktualizacji (co najwyżej zasadnicze zawodowe lub wykształcenie średnie i policealne zdobyte w dalszej przeszłości);
- b) osoby w wieku niemobilnym (45-64 lat według definicji GUS); zwł. osamotnione i bez wsparcia edukacyjnego, społecznego, integracyjnego
- c) cudzoziemcy
- d) osoby pracujące chcące podwyższyć swoje kompetencje ważne w poszukiwaniu lepszej pracy lub poprawy swojej pozycji w miejscu pracy, w tym np. pracownicy mało wydajnych firm bez perspektyw rozwoju, z utrwalonymi niskimi wynagrodzeniami, nie zadowoleni ze swojego statusu w pracy w związku z brakiem wykorzystania swojego wykształcenia i umiejętności.

Oferta szkoleniowa stanowiąca zakres wsparcia zostanie przygotowana pod koniec 2025 r, w oparciu o diagnozę potrzeb szkoleniowych.

### Planowane rezultaty łączne dla projektu:

- raport z kompleksowej diagnozy potrzeb edukacyjnych
- 60 osób, które skorzystały ze wsparcia lokalnych ośrodków kształcenia osób dorosłych
- 468 godzin zajęć edukacyjnych w LOWE

Rekrutacja do udziału w projekcie rozpocznie się pod koniec 2025 roku i będzie mieć charakter ciągły, do wyczerpania miejsc. Zasady rekrutacji zostaną określone w regulaminie rekrutacji i uczestnictwa w projekcie.

Przedmiotem niniejszej diagnozy była kilkuetapowa analiza problemów i potrzeb społecznych występujących w lokalnym otoczeniu LOWE, definiująca również luki kompetencji kluczowych u potencjalnych odbiorców LOWE, oparta na dokumentach źródłowych oraz przeprowadzonych badaniach.

2. W niniejszej diagnozie zastosowano następujące metody pozyskiwania danych:
  - 1) Ankieta online.
  - 2) Wywiad pogłębiony
  - 3) Analiza dokumentów źródłowych
  - 4) Wywiady swobodne

Ad.1) Koordynator LOWE we współpracy z animatorem przygotowali ankietę dla osób fizycznych, która następnie została udostępniona online z wykorzystaniem formularza GOOGLE. Celem ankiety było pozyskanie informacji o zgodności danych respondentów z założeniami dotyczącymi potencjalnych uczestników (grupy docelowej projektu), w tym zwłaszcza ich niemobilnego wieku(45+), zagranicznego pochodzenia (zwłaszcza z Ukrainy), niskiego wykształcenia (najwyżej policealnego) i osoby pracujące chcące podwyższyć swoje kompetencje ważne w poszukiwaniu lepszej pracy lub poprawy swojej pozycji w miejscu pracy, w tym np. pracownicy małych wydajnych firm bez perspektyw rozwoju, z utrwalonymi niskimi wynagrodzeniami, nie zadowoleni ze swojego statusu w pracy w związku z brakiem wykorzystania swojego wykształcenia i umiejętności itp.

Temu służyły pytania tzw. metryczkowe. Kolejnym celem ankiety było zbadanie relacji do własnego uczenia się przez całe życie, w tym szkoleń pozaformalnych. Temu służyły pytania o przeszły i przyszły udział w szkoleniach.

Następnym celem było określenie potrzeb (luk kompetencyjnych w obszarach umiejętności podstawowych, kompetencji kluczowych).

Nie zabrakło również pytań o potencjalne specjalne potrzeby i warunki ułatwiające skorzystanie z oferty LOWE.

Wzór ankiet został umieszczony jako załącznik nr 1 niniejszego raportu.

Link do ankiety został umieszczony na podstronie projektu, a także rozesłany drogą mailową do rodziców uczniów/uczennic, aktualnych i byłych pracowników/współpracowników, a także udostępniany podczas spotkań bezpośrednich z potencjalnymi zainteresowanymi (np. ukraińskimi uchodźcami).

Aby ankieta była dostępna również dla osób z ograniczoną dostępnością cyfrową, została w formie papierowej jako wydrukowana wyłożona w lokalnym sklepie w pobliżu szkoły. Poprzez formularz online pozyskano 51 odpowiedzi, a poprzez wypełnione ankiety papierowe (które następnie przez koordynatora zostały wprowadzone online, aby uzyskać kompletne systemowe podsumowanie w postaci automatycznie generowanych wykresów) kolejne 4. Zatem łącznie pozyskano 55 odpowiedzi, co jest wartością zbliżoną do zakładanej w projekcie ilości uczestników korzystających z LOWE i pozwala ekstrapolować dane z ankiet na przyszłych potencjalnych użytkowników szkoleń LOWE.

Jednakże, biorąc pod uwagę: a. odległy czas od ankiety do pierwszych szkoleń (4-5 m-cy); b. planowane spotkania informacyjno- promocyjne otwarte na nowych uczestników (nie tylko tych, co wypełnili ankietę i zostawili w niej swoje dane); c. założone w projekcie odrębne badania indywidualnych potrzeb szkoleniowych konkretnych uczestników przed konkretnymi szkoleniami; d. dynamikę krakowskiego rynku edukacyjnego, w tym nowe finansowane ze środków UE, dedykowane osobom fizycznym szkolenia (np. cyfrowe w Programie Rozwoju Kompetencji Cyfrowych) uruchamiane sukcesywnie w bieżącym okresie)- nie zakładamy, że oferta szkoleń LOWE będzie automatycznie i bezrefleksyjnie odzwierciedlać wyniki niniejszej ankiety, zwłaszcza w dłuższej perspektywie czasowej. Oferta szkoleń będzie elastyczna i w sposób dynamiczny odpowiadać na potrzeby również tych osób, do których - z uwagi na ograniczony czas i okres wakacyjny – nie udało się dotrzeć z ankietą.

Z uwagi na dynamikę realizacji projektu, w której pozyskiwanie partnerów i zawiązywanie partnerstwa przewidziano na kolejny okres tj. 1.10-31.12.2025, założono po tym okresie aktualizację raportu, z uwzględnieniem wniosków płynących od potencjalnych partnerów i stojących za nimi środowisk i grup społecznych.

Ad.2 wywiadem pogłębionym została objęta wybrana grupa, część respondentów w liczbie 10, która podała w ankiecie dane do kontaktu. Dobór do grupy był po części losowy (osoby, którzy wyraziły zgodę na udział) a po części celowy (zakładał różnorodność uczestników i ich dobór względem cech takich jak wiek, płeć, wykształcenie, status społ.) tak, aby odzwierciedlała ona różnorodność grupy docelowej w projekcie.

Celem wywiadów pogłębionych było doprecyzowanie, uzupełnienie wypowiedzi z ankiet, uzyskanie informacji, na ile respondenci znają lokalny rynek szkoleń, na ile są zmotywowani do szkolenia się przez całe życie, jakimi konkretnymi szkoleniami, warsztatami są faktycznie zainteresowani.

Wnioski z wywiadów pogłębionych zawarte są w rozdziale IV.

Ad.3 – Do analizy dokumentów zastanych dotyczących obszaru działania LOWE, wykorzystano istniejące publiczne opracowania takie jak:

- a) SzOP FEM 2021-2027 i PROGRAM REGIONALNY FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027 Małopolska Przyszłości
- b) Kompetentna Małopolska.PROGRAM ROZWOJU RYNKU PRACY I EDUKACJI DO 2030 ROKU, WUP, DE UMWM 2023
- c) Strategia Krakowa 2030
- d) Dokonano też kompaktowego przeglądu dostępnych aktualnie artykułów online nt. edukacji pozaformalnej w Krakowie, w tym także wyników Barometru zawodów 2025 dla Małopolski.

Przeanalizowano je i wyciągnięto wniosku w zakresie, w jakim odnoszą się one do obszaru działania krakowskiego LOWE.

Ad.4 Dokonano wstępnej analizy zasobów Szkoły pod kątem wykorzystania w LOWE. Szkoła Podstawowa AMS w Krakowie od II b.r. mieści się na I p. budynku biurowego przy ul. Kamiennej 21 i obejmuje ponad 800 m2, w tym 11 sal typu lekcyjnego i jedna większa sala wielofunkcyjna. Lokal jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne w szkole kończą się ok 16.15 i od ok.16.30 -17.00 wybrane sale mogą służyć na szkolenia osób dorosłych. W wybranych dniach i godzinach niektóre pomieszczenia mogą być również dostępne w godzinach pracy szkoły, co jest istotne z uwagi np. na dyspozycyjność niektórych nauczycieli w tym czasie (okienka, możliwość przyjscia przed swoimi lekcjami). Sale są odpowiednio wyposażone, z dostępem do wi-fi. Szkoła posiada dwa zaplecza kuchenne i dwa komplekсы toaletowe. Pomieszczenia szkoły dostępne są także w weekendy. W ramach wywiadów swobodnych przeprowadzono wstępne rozpoznanie możliwości szkoleniowych personelu szkoły i uzyskano wstępny wykaz obszarów, w których personel ten może prowadzić szkolenia. Wykaz ten znajduje się w rozdziale IV.

- II. Wnioski z dokumentów programowych i strategicznych obejmujących obszar działania LOWE
  - a) Wnioski z SzOP FEM 2021-2027 i PROGRAM REGIONALNY FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027 Małopolska Przyszłości

Projekty takie jak My-LOWE-AMS powstały w ramach 6 Priorytetu Funduszy Europejskich dla Małopolski – pn. Lokalne inicjatywy edukacyjne jako realizacja celu: kształcenia i uczenia się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz celu: Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem

umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy.

Rolę LOWE pełni w naszym projekcie Szkoła Podstawowa AMS w Krakowie, dla której organem prowadzącym jest Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej FALA.

Zgodnie z założeniami SzOP szkoła ma potencjał do pełnienia funkcji lokalnego centrum edukacji i aktywizacji osób dorosłych: rodziców i opiekunów oraz innych osób z otoczenia dzieci i młodzieży, które mogą mieć braki w zakresie kompetencji.

LOWE w AMS będzie aktywizować społeczność lokalną poprzez pozaformalną edukację osób dorosłych. Wg SzOP istnieje potrzeba zaktywizowania biernych edukacyjnie dorosłych w otoczeniu szkół, utrzymanie zaangażowania tych osób przez dobór odpowiednich form i zakresu oferty edukacyjnej, dostosowanej do indywidualnych potrzeb i oczekiwań, a także aktywizowania instytucji i organizacji na rzecz rozwoju umiejętności, co wiąże się z podjęciem nowej misji szkoły.

Wg PROGRAMU REGIONALNEGO FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA MAŁOPOLSKI 2021-2027

Planowanym rezultatem powyższych działań LOWE powinna być przede wszystkim „gotowość do uczenia się nowych rzeczy” oraz stale diagnozowana „potrzeba rozwijania, promowania i upowszechniania idei uczenia się przez całe życie”, ponieważ „Ciągłe uczenie się i zdobywanie nowych umiejętności ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju zarówno poszczególnych osób jak i całych społeczeństw.” PR FEM przywołuje Plan Działań na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych (Zalecenia Rady z dnia 22 maja 2018 r. (2018/C 195/01), który wskazuje cel: co najmniej 60 % wszystkich dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach.

b) Kompetentna Małopolska. PROGRAM ROZWOJU RYNKU PRACY I EDUKACJI DO 2030 ROKU, WUP, DE UMWM 2023

Małopolski program rozwoju rynku pracy i edukacji do 2030 roku, podobnie, jak wiele innych opracowań w tych dziedzinach wskazuje na poważną lukę między oczekiwaniami pracodawców, a kompetencjami absolwentów szkół w obszarach tzw. kompetencji miękkich. „Małopolskie szkoły intensywnie starają się dostosować do potrzeb nowoczesnej gospodarki, opartej na wiedzy, innowacjach i nowych technologiach. Mimo to, wciąż istnieje luka między oczekiwaniami pracodawców a umiejętnościami absolwentów. Region, zdominowany przez sektor usług (IT, BPO, usługi turystyczne), potrzebuje pracowników o kompetencjach miękkich (komunikacja, praca zespołowa) oraz zaawansowanych umiejętnościach cyfrowych” Jak podają autorzy załącznika Diagnoza w edukacji: „Według badań ManpowerGroup z 2021 roku, 5 kompetencji miękkich najtrudniejszych do pozyskania przez pracodawców to: rzetelność, dyscyplina i wysokie poczucie odpowiedzialności za powierzone zadania, logiczne myślenie i umiejętności rozwiązywania problemów, podejmowania inicjatywy, krytyczne myślenie i zdolności analityczne oraz odporność i elastyczność w działaniu. Kompetencje, o których mowa odnoszą się do połączenia wiedzy, umiejętności i postaw, których ludzie potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, zatrudnienia, włączenia społecznego, zrównoważonego stylu życia, udanej egzystencji w pokojowych społeczeństwach, kierowania życiem w sposób prozdrowotny i aktywnego obywatelstwa. Rozwijają się one w perspektywie uczenia się przez całe życie, począwszy od wczesnego dzieciństwa przez całe dorosłe życie, za pomocą uczenia się formalnego, pozaformalnego i nieformalnego, we wszystkich kontekstach, w tym w rodzinie, szkole, miejscu pracy, sąsiedztwie i innych społecznościach. Do tych kompetencji można zaliczyć

umiejętności z zakresu technik informatycznych, od obsługi komputerów i ich oprogramowania, po umiejętności programistyczne, umiejętność rozwiązywania złożonych problemów, krytyczne rozumowanie, pomysłowość, kreatywność, elastyczność intelektualną, otwartość na nowości i umiejętność szybkiego uczenia się, umiejętność budowania relacji międzyludzkich i zarządzania nimi, w tym rozwiązywania konfliktów i napięć, umiejętność zorganizowanej współpracy z innymi, umiejętność podejmowania decyzji, dobrą organizację własnej pracy”.

c) Strategia Krakowa 2030

Z uwagi na fakt, iż dopiero rozpoczęły się prace nad nową strategią Miasta Krakowa, analizie poddaną istniejącą, zewaluowaną strategię „Tu chcę żyć. Kraków 2030” z 2018 r. Wg zapisów Strategii w analizie SWOT Kapitału społecznego System „kształcenia przez całe życie” został zdefiniowany jako słaba strona Krakowa.

Z drugiej jednak strony podkreślono, że szanse jego rozwoju jako miasta metropolitalnego, które zapewnia „„Genius loci („duch miejsca”). Atrakcyjność miejsca zamieszkania, co wyraża stabilna liczba mieszkańców i poczucie silnej więzi z miastem. Bogate tradycje kulturowe i związana z nimi silna tożsamość kulturowa mieszkańców. Wysoka jakość i unikatowość przestrzeni miejskich, atrakcyjne kulturowo i krajobrazowo środowisko KOM. Łatwy dostęp do terenów zielonych. Rozbudowana, nowoczesna i powszechnie dostępna infrastruktura społeczna o znaczeniu metropolitalnym. Historyczne, narodowe i kulturowe dziedzictwo Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego. Duże możliwości zagospodarowania czasu wolnego w oparciu o ofertę kulturalną i rekreacyjną.” Zasoby te w sposób naturalny stają się także szansą krakowskiego LOWE na poszerzenie i wzbogacenie oferty edukacyjnej o te elementy, które wychodzą poza lokal szkoły i wykorzystują to bogactwo kultury, tradycji, różnorodność terenów zielonych i rekreacyjnych. Dostępna przestrzeń miejska w założeniach LOWE stanie się również przestrzenią edukacyjną, zarówno jako miejsce warsztatów tematycznych (np. kulturowych, turystycznych, rekreacyjnych), jak i w sensie uczenia się na nowo swojego miasta, uczenia się poprzez warsztaty praktyczne poruszania w infosferze miasta, wyszukiwania miejsc, atrakcji, wydarzeń, nowotworzonych elementów sfery społecznej (centra kultury, organizacje) jak i materialnej (nowe parki, nowe obiekty). Szczególnie dla cudzoziemców i osób w wieku niemobilnym taka wiedza jest niezbędną, by w pełni korzystać z oferty Miasta dla jego mieszkańców.

Takie działania wpisują się z powodzeniem w opisane w Strategii plany Miasta, jak:

- kształcenia języka i kultury polskiej dla cudzoziemców;
- działania umożliwiające mieszkańcom i przyjezdnym jak najszersze uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych.
- integracja i współpraca różnych środowisk, domów, centrów i ośrodków kultury i młodzieżowych domów kultury, szczególnie w podejmowaniu niestandardowych aktywności dotyczących edukacji kulturalnej i artystycznej.

Ad. d) Z danych Barometru zawodów na rok bieżący dla Małopolski wynika, że „**Branża edukacyjna** to kolejna, co do wielkości, w której widoczne są deficyty pracowników na stanowiskach: nauczyciele praktycznej nauki zawodu, nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących, nauczyciele przedmiotów zawodowych, nauczyciele przedszkoli, nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych, pedagodzy.

W branży medyczno-opiekuńczej deficyty dotyczą zawodów: fizjoterapeuci i masażyści, lekarze, logopedzi i audyofonolodzy, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, pielęgniarki i położne, psychologzy i psychoterapeuci.” I dalej „W wielu mniejszych firmach, często rodzinnych, dominują pracownicy w wieku okołoemerytalnym. Sytuacja ta dotyczy także branży medyczno-opiekuńczej i edukacji.”

Choć więc LOWE nie ma możliwości przygotowania osób, do pracy w w/w zawodach, to może wesprzeć ten proces, zwiększając kompetencje potencjalnych pracowników placówek opieki nad osobami chorymi i starszymi oraz pracowników przedszkoli w opiece nad dziećmi (w świetle planowanych przez MEN zmian w zakresie zatrudniania w placówkach przedszkolnych osób, nie będących nauczycielami).

Wnioski dla LOWE płynące z w/w analiz to przede wszystkim:

- pomimo środowiska bogatego w oferty szkoleniowe, edukacyjne, wciąż w otoczeniu lokalnym szkoły/LOWE funkcjonuje wiele osób, nie korzystających na bieżąco ze wsparcia edukacji pozaformalnej z różnych powodów.
- zadaniem LOWE powinno być z jednej strony promowanie postawy uczenia się przez całe życie poprzez działania m.in. informacyjne (np. informujące o innych dostępnych szkoleniach, w tym zwłaszcza bezpłatnych, finansowanych ze środków UE)
- z drugiej strony – rozpoznawanie właściwej motywacji osób chcących skorzystać z oferty LOWE (inna będzie cudzoziemców, inna seniorów, a jeszcze inna osób pracujących) oraz podejmowanie działań dla jej utrzymania.
- Podniesienie postrzegalnego statusu edukacji pozaformalnej (która często jest traktowana jako gorszej jakości w stosunku do edukacji formalnej, zwłaszcza gdy nie daje konkretnych uprawnień zawodowych i nie jest walidowana w ramach formalnego systemu kształcenia).
- Zdefiniowanie oferty LOWE jako UZUPEŁNIENIA oferty edukacyjnej istniejącej na lokalnym rynku szkoleń, w tym zwłaszcza szkoleń prowadzonych na masową skalę z programów finansowanych z UE.
- Szczególnym wyzwaniem dla LOWE będzie bieżące śledzenie prac nad zintegrowaną strategią umiejętności i wspieranie uczestników szkoleń w walidowaniu zdobywanych kompetencji w sytuacjach, których będzie to możliwe.

### III. Wyniki diagnozy

W badaniu wzięło udział 55 osób, w tym 8 mężczyzn i 47 kobiet. Zdecydowana większość kwalifikuje się do udziału w projekcie jako uczestnicy szkoleń LOWE jako osoby mieszkające lub pracujące na terenie Miasta Krakowa, a dodatkowo związane ze szkołą jako rodzice, dziadkowie uczniów/uczennic (35 osób), aktualni lub byli współpracownicy (13 osób).

Wprawdzie kilka osób zaznaczyło, że nie są związani z otoczeniem lokalnym szkoły, ale jednocześnie podkreśliło fakt mieszkania lub pracy w Krakowie, co decyduje o przynależności do lokalnego otoczenia szkoły. Respondenci mogą również stanowić grupę docelową jako osoby o utrudnionym dostępie do edukacji z co najmniej jednego tytułu:

- status cudzoziemca- 13 osób

- wiek niemobilny 45+ - 17 osób
- niskie wykształcenie – 6 osób
- niski status na rynku pracy-10 osób

W większości te tytuły nie pokrywają się, co oznacza, że ok. 80% respondentów spełnia te kryteria.

Należy podkreślić, że choć zdecydowana większość posiada wyższe wykształcenie (49 osób), to jednocześnie u większości jest to wykształcenie uzyskane dawno temu, ok 10-20 lat temu, co może oznaczać dezaktualizację kompetencji w stopniu znacznym.

Ponad połowa osób (35) pracuje na etacie w pełnym wymiarze lub prowadzi własną firmę, ale jednocześnie są w grupie respondentów osoby nie pracujące (bezrobotne) lub pracujące na część etatu (16), a także utrzymujące się z renty/emerytury (5), co świadczy o zróżnicowanym składzie grupy co do statusu na rynku pracy.

Wśród osób pracujących niezadowolonych z pozycji w miejscu pracy, jako najważniejsze powody do niezadowolenia osoby te wskazują:

- Niskie wynagrodzenie i brak perspektyw na jego podwyższenie -30%
- Niewykorzystanie mojego wykształcenia i/lub umiejętności w obecnej pracy -27%
- Zbyt duża presja lub nadmierny stres-27%
- Brak docenienia mojej pracy i wysiłku-27%

Czynniki te mogą warunkować motywację do korzystania z LOWE i wybór adekwatnych szkoleń. Oferta szkoleniowa LOWE nie wpłynie na wynagrodzenie, ale może zwiększyć kompetencje indywidualne i społeczne, w tym asertywność, radzenie sobie ze stresem i zarządzania własnymi zasobami.

Wśród powodów do niezadowolenia z sytuacji osobistej, większość osób wskazała:

- Poczucie osamotnienia z powodu braku bliskiej rodziny lub grupy społecznej w miejscu zamieszkania -28%
- Indywidualne bariery społeczne, trudności w nawiązywaniu kontaktów-28%
- Słaba znajomość prawa w życiu codziennym, w kontaktach z urzędami czy pracodawcami-18%

W/w problemy bezpośrednio wpływają na motywację do podjęcia udziału w szkoleniach LOWE, w tym zwłaszcza w warsztatach o dodatkowym walorze integracyjnym (oprócz ściśle tematycznego) oraz w obszarach kompetencji obywatelskich (w tym prawnych).

Ważną zmienną, która pośrednio wskazuje na deficyty edukacyjne i może wpływać na chęć skorzystania z oferty LOWE jest ogólny stosunek do uczenia się przez całe życie:

10 osób zaznaczyło, że nie brało udziału w żadnych szkoleniach od czasu ukończenia szkoły/studiów, 9, że robi to często i regularnie, korzystając również z edukacji pozaformalnej, a 32, że skorzystało kilkakrotnie.

Najważniejszą przeszkodą wg respondentów do brania udziału w kursach i szkoleniach jest:

- brak czasu
- brak pieniędzy
- brak adekwatnej oferty
- konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną
- brak informacji o szkoleniach

Spośród tych przeszkód jedynie brak pieniędzy na szkolenia może być rozwiązany w przypadku LOWE, gdyż w ramach unijnego finansowania zapewnia darmowe szkolenia. Może częściowo pomóc w pokonaniu bariery czasu, oferując elastyczne formy grafika szkoleń oraz uczynić swoją ofertę bardziej adekwatną poprzez każdorazowe badanie potrzeb uczestników przed szkoleniem, jednak nie zapewni w ofercie wysokospecjalistycznych szkoleń, których oczekują niektórzy respondenci.

Pomimo postrzeganych barier, jedynie 3 osoby na 55 deklarują brak chęci udziału w szkoleniach aktualnie, a aż 42 wyrażają taką chęć, a 10 daje odpowiedź: nie wiem, co stwarza pole manewru do dalszej zachęty i motywowania do udziału.

#### IV. Podsumowanie diagnozy -wnioski

1. Diagnoza potwierdziła, iż w otoczeniu lokalnym naszego LOWE są grupy zdefiniowane jako grupy osób o utrudnionym dostępie do edukacji.
  - 1) Na pierwszym miejscu są to osoby obcego pochodzenia, w tym zwłaszcza ukraińskiego (z uwagi na specyfikę szkoły, która od 2022 roku nastawiona była na przyjmowanie uczniów z rodzin uchodźców oraz wsparcie samych uchodźców m.in. poprzez zatrudnianie
  - 2) Kolejno – to grupy osób w wieku niemobilnym 45+, zarówno pracujące, jak i w wieku emerytalnym
  - 3) Pracujący, którzy chcą poprawić swoją pozycję w miejscu pracy (dotyczy to np. osób z najniższym wynagrodzeniem, szukających możliwości dodatkowej pracy za lepsze wynagrodzenie, pracujących jako pomoc nauczyciela itp.)
  - 4) Osoby z niskim lub wykształceniem. Wprawdzie ze względu na specyfikę szkoły, większość zarówno rodziców, dalszych rodzin, jak i współpracowników to osoby z wyższym wykształceniem, ale często uzyskanym dawno temu lub z wykształceniem technicznym, w naukach ścisłych, które w świetle zachodzących w świecie przemian i wyzwań uzmysławia tym osobom posiadane luki w obszarach kompetencji interpersonalnych lub odwrotnie – kompetencji w technologiach cyfrowych.

#### 2. Czynniki sprzyjające i bariery w uczeniu się

##### 1) Duża Motywacja do Uczenia się przez Całe Życie

Większość osób deklaruje silną i stałą potrzebę kształcenia się przez całe życie. Uczenie się nie jest postrzegane tylko jako konieczność, ale jako coś, co się "lubi", jest ważne dla aktywności umysłowej w wieku starszym lub jest bezpośrednio związane z chęcią rozwoju zawodowego i zmiany pracy. Potrzeba doksztalcenia wynika zarówno z konieczności podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jak i dla czystej przyjemności lub hobby

##### 2) Główne bariery rozwoju i uczenia się

- Najważniejszą i najczęściej wskazywaną barierą w podjęciu nauki są czynniki logistyczno-finansowe.
- Brak czasu i obowiązki Rodzinne: To powtarzający się problem. Obowiązki zawodowe i rodzinne (sytuacja rodzinna/opieka nad dziećmi) stanowią główną przeszkodę w przejściu od chęci do realizacji kursu.

- Brak pieniędzy (funduszy): koszt szkoleń był powodem niepodjęcia kwalifikacyjnych kursów szkoleniowych w przeszłości
- Wyzwania społeczne i osobiste - inne bariery:
  - Brak wiary w siebie i niski poziom znajomości języka polskiego
  - Problemy z integracją i poczucie wykluczenia,
  - Brak informacji na temat dostępnych (bezpłatnych) szkoleń

### 3. Preferowane metody i formy uczenia się

Respondenci korzystają z szerokiego wachlarza metod nauki, ale mają wyraźne preferencje: Dominacja Internetu: Internet jest kluczowym źródłem zarówno do nauki (wykłady youtube, platformy edukacyjne, nauka online), jak i do wyszukiwania informacji o szkoleniach. Choć większość osób preferuje szkolenia online ze względu na elastyczność, to nadal istnieje duża preferencja dla szkoleń stacjonarnych lub chęć udziału w nich, jeśli są dostępne w okolicy.

### 4. Oczekiwania wobec szkoleń

- a) Respondenci są przekonani, że jakość i skuteczność szkolenia są „silnie uzależnione” od kompetencji prowadzącego. Prowadzący to Klucz: uczestnicy wyrażają potrzebę, aby szkolenia prowadził kompetentny ekspert, przekazujący wiedzę w ciekawy sposób
- b) Wyzwania Rynku Szkoleniowego: Mimo że w Krakowie "łatwo jest znaleźć szkolenie", trudno jest wybrać adekwatne i takie, które gwarantuje wysoką jakość.
- c) Wady szkoleń: negatywnie oceniono m.in. nadmierną długość/męczący charakter szkolenia i nieefektywną pracę w grupach .
- d) Pozytywne doświadczenia: Osoby, które miały pozytywne doświadczenia z nauką w przeszłości, mają też pozytywne nastawienie do przyszłych szkoleń

Zdecydowana większość (ok.  $\frac{3}{4}$ ) osób chce korzystać ze szkoleń/warsztatów rozwijających zainteresowania (hobby) i podnoszących jakość życia (prozdrowotnych).

Z wywiadów pogłębionych wynika, że mogłyby to być np. warsztaty zapewniające kontakt z naturą, dietetyczne czy związane z umiejętnością dbania o osoby chore i starsze. ale zbyt mała ilość wywiadów nie pozwala jeszcze w tym momencie na przygotowanie odpowiedniej oferty. W kolejnym etapie działania LOWE, podczas spotkań informacyjno-promocyjnych, spotkań zmierzających do nawiązania współpracy oraz utworzenia partnerstwa wokół LOWE, a także podczas budowania zespołu trenerskiego zostaną sprecyzowane oferty konkretnych warsztatów, które mogłyby odpowiedzieć na konkretne zapotrzebowania potencjalnych uczestników LOWE.

W ankiecie zapytano obszary związane z umiejętnościami podstawowymi i kompetencjami kluczowymi, w których respondenci chcieli się szkolić i podnosić te kompetencje.

Największe luki kompetencyjne wg samych respondentów zostały zdefiniowane w obszarze:

- języków obcych, w tym języka polskiego dla cudzoziemców- 25 os(51%)
- kompetencji osobistych i społecznych, komunikowania się, wychowania, nauczania -23 os(47%)
- przedsiębiorczości (zakładania firm, organizacji, pozyskiwania funduszy)- 22 osoby (45 %)

Odpowiedzią na te oczekiwania będą w ofercie LOWE uruchomione w pierwszej kolejności:

- kursy języka angielskiego i hiszpańskiego oraz warsztaty dla cudzoziemców języka, kultury i prawa polskiego.

- warsztaty i kursy rozwijające kompetencje rodzicielskie, wychowawcze i metodyczne, w tym m.in. kurs wychowawców wycieczki, psychologia nastolatków, nauczanie projektowe i eksperymentalne;
- kurs zakładania firmy, kurs zakładania stowarzyszenia, fundacji i spółdzielni socjalnej, warsztaty pozyskiwania funduszy unijnych.

Kolejnymi obszarami luk kompetencyjnych ważnymi do zagospodarowania dla respondentów są:

- umiejętności cyfrowe - 15
- obszar twórczości, kultury, animacji -13
- kompetencje obywatelskie -12
- nauki ścisłe- 10

Z uwagi na fakt, iż aktualnie rusza ogólnopolski program kształcenia osób fizycznych w um. cyfrowych, LOWE choć tego nie wyklucza, to nie planuje organizować własnych szkoleń w tym obszarze, a jedynie nawiązać współpracy m.in. z lokalnymi Klubami Rozwoju Cyfrowego.

W dalszej kolejności planujemy uruchomić różnego rodzaju warsztaty artystyczne, rękodzielnicze, animacji gier i zabaw.

Od pozyskanych partnerów i dalszych, pozaszkolnych zasobów kadr szkoleniowych zależy, na ile w ofercie LOWE pojawią się szkolenia z obszaru kompetencji obywatelskich czy nauk ścisłych.

**Wstępna ramowa oferta LOWE opracowana w wyniku diagnozy zasobów LOWE. Oferta ta jest przewidziana do aktualizacji i uzupełnienia podczas budowania partnerstwa i diagnoz indywidualnych.**

A. w zakresie znajomości języków obcych:

1. Angielski od podstaw i konwersacyjny
2. Hiszpański od podstaw i konwersacyjny
3. Polski język i kultura dla obcokrajowców – doskonalący

B. w obszarze szeroko rozumianej twórczości i kultury, rękodzieła i animacji zabaw

1. Warsztaty rękodzieła, DYI, recyklingu,
2. Warsztaty teatralno-scenograficzne, chóru,
3. Warsztaty typu: Literacki klub dyskusyjny, filozoficzny klub dyskusyjny,
4. warsztaty redakcyjne (gazeta, czasopismo, także online)

C. w obszarze nauk ścisłych, kompetencji matematycznych, przyrodniczych, technicznych, finansowych

1. Robotyczne
2. Ogrodniczo -florystyczne
3. Podróżnicze

D. w zakresie umiejętności cyfrowych (internet, poczta mailowa, aplikacje, załatwianie spraw przez internet, komunikatory itp.)- fakultatywnie

1. Podstawy obsługi mediów społecznościowych i komunikacji online
2. Podstawy e-usług (ebank, edowód, PZ, IKP PUE ZUS)
3. Podstawy pracy z AI

- E. w obszarze kompetencji osobistych i społecznych (w zakresie samorozwoju i postaw prozdrowotnych, kompetencji wychowawczych i edukacyjnych.)
1. Kurs wychowawcy wypoczynku
  2. Kurs kierownika wypoczynku
  3. Warsztaty zarządzania sobą w czasie
  4. Trening uważności
  5. Warsztaty z I pomocy
  6. Warsztaty psychologiczne dla rodziców
  7. Kurs jak opiekować się osobami starszymi i chorymi (skrócona wersja opiekuna osób starszych)
  8. Kurs trenera osób dorosłych
- F. w obszarze szeroko rozumianej przedsiębiorczości (zakładania firm, organizacji, pozyskiwania funduszy)
1. jak zakładać stowarzyszenia i fundacje
  2. jak pisać dobre wnioski o dotacje (na przykładzie aktualnych konkursów)
  3. zakładanie własnej firmy
  4. zakładanie własnej szkoły
  5. elementy prawa pracy

Zapraszamy do śledzenia informacji na podstronie projektu <https://ams.school/projekt-lowe/>  
oraz na [www.facebook.com/amskrakow](http://www.facebook.com/amskrakow)

Kontakt: LOWE w AMS Kraków, ul. Kamienna 21, 31-403 Kraków, [my\\_lowe\\_ams@ams.school](mailto:my_lowe_ams@ams.school)

## załącznik 1 – ankieta

**Ankieta**

Szanowni Państwo! Przy naszej Aktywnej Małej Szkole w Krakowie, ul. Kamienna 21 od lipca realizowany jest projekt Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji pn. MY - LOWE - AMS nr FEMP.06.13-IP.01-1351/24, którego głównym zadaniem będzie organizowanie od stycznia 2026 darmowych szkoleń dla dorosłych z otoczenia szkoły. Dlatego przygotowaliśmy ankietę, dzięki której chcemy poznać problemy społeczne i obszary edukacyjne, w których brak wiedzy i umiejętności przeszkadza Państwu w dobrym i pełnym funkcjonowaniu społecznym, w rozwoju społecznym i/lub zawodowym, zgodnym z oczekiwaniami. Zachęcamy gorąco do wypełnienia poniższej ankiety, a w przyszłości do skorzystania z oferty naszego LOWE. Ankieta co do zasady jest anonimowa, ale zachęcamy do podania kontaktu, jeśli chcą Państwo otrzymywać informacje o działaniach LOWE. Odpowiedzi na pytania z \* są obowiązkowe, prosimy o podkreślenie prawidłowej odpowiedzi.

**Ankiety z odpowiedziami można składać w sekretariacie szkoły 8.00-16.00**

**1. Płeć: \***

Kobieta

Mężczyzna

**2. Wiek \***

18 - 25

26 - 44

45 - 65

65 i więcej

**3. Miejsce zamieszkania \***

Kraków

Miasto poza Krakowem

Wieś poza Krakowem

**4. Proszę wskazać kraj swojego pochodzenia \***

Polska

Ukraina

Inny kraj należący do UE

Inny kraj spoza UE

**5. Proszę podać najwyższy ukończony poziom wykształcenia oraz rok ukończenia nauki. \***

.....

**6. W jakich krajach uzyskał/a Pan/i swoje wykształcenie? (Możesz zaznaczyć wszystkie odpowiednie odpowiedzi) \***

W Polsce

Za granicą

**7. W jaki sposób jest Pan/i związany/a z otoczeniem lokalnym szkoły? (Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)\***

Jestem rodzicem/opiekunem ucznia/uczennicy tej szkoły.

Jestem pracownikiem/współpracownikiem tej szkoły

Jestem babcią/dziadkiem/dalszą rodziną ucznia tej szkoły

Nie mieszkam w Krakowie, ale tutaj pracuję/prowadzę działalność gospodarczą/zawodową

Nie jestem związany z otoczeniem lokalnym SP - AMS w Krakowie

**8. Rodzaj zatrudnienia i źródła utrzymania: \***

Nie pracuję i nie jestem zarejestrowany/a jako bezrobotny/a

Jestem bezrobotny/a zarejestrowany w PUP

Pracuję na część etatu

Pracuję na etacie w pełnym wymiarze czasu pracy

Prowadzę własną firmę

Pracuję we własnym gospodarstwie rolnym

Jestem na rencie lub emeryturze

Odmowa podania informacji

Inne źródła utrzymania

**9. Proszę podać miejsce aktywności zawodowej \***

Kraków

Poza Krakowem

Nie dotyczy

**10. W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a ze swojej obecnej pozycji i perspektyw rozwoju zawodowego w obecnej firmie:\***

Zdecydowanie niezadowolony/a

Niezadowolony/a

Ani zadowolony/a, ani niezadowolony/a

Zadowolony/a

Zdecydowanie zadowolony/a

**11. Jeśli jest Pan/i niezadowolony/a ze swojej pozycji lub perspektyw rozwoju, które z poniższych czynników w największym stopniu przyczyniają się do tego niezadowolenia? (można wybrać kilka odpowiedzi)**

Poczucie osamotnienia lub brak poczucia przynależności w miejscu pracy

Brak wsparcia edukacyjnego, społecznego lub integracyjnego, które pozwoliłoby mi rozwijać kompetencje

Niskie wynagrodzenie i brak perspektyw na jego podwyższenie

Brak możliwości awansu i rozwoju kariery w firmie

Niewykorzystanie mojego wykształcenia i/lub umiejętności w obecnej pracy

Poczucie, że firma jest mało wydajna lub nie ma perspektyw rozwoju na rynku

Zbyt duża presja lub nadmierny stres

Brak docenienia mojej pracy i wysiłku

Problemy z relacjami z przełożonymi lub współpracownikami

Inne:.....

**12. Jakie inne spośród niżej wymienionych problemy postrzega Pan/i w swoim życiu osobistym (niezawodowym)**

Poczucie osamotnienia z powodu braku bliskiej rodziny lub grupy społecznej w miejscu zamieszkania

Problemy zdrowotne i niska dyspozycyjność/mobilność, ograniczone uczestnictwo w życiu społeczn.

Poczucie zagubienia w świecie cyfrowym, komputerowym

Indywidualne bariery społeczne, trudności w nawiązywaniu kontaktów

Bariery językowe, słaba znajomość języka polskiego

Słaba znajomość prawa w życiu codziennym, w kontaktach z urzędami czy pracodawcami

Niski poziom materialny uniemożliwiający korzystanie z płatnych ofert edukacyjnych

Inne:.....

**13. Czy od czasu ukończenia szkoły/studiów brał/a Pan/i udział w kursach, szkoleniach lub innych formach uczenia się? \***

Nie brałem/brałam udziału w żadnych kursach i szkoleniach

Brałem/brałam udziału kilkakrotnie w kursach i szkoleniach (w tym również pozaformalnych)

Regularnie i często uczestniczę w szkoleniach różnego rodzaju oraz dalszej edukacji w tym również nieformalnej

Inne:.....

**14. W którym roku brał/a Pan/i udział w ostatnim szkoleniu, kursie lub warsztatach podnoszących kwalifikacje (niezwiązanych z edukacją formalną)? Proszę podać rok i nazwę szkolenia/kursu\***

.....

**15. Co utrudniało/ Panu/i branie udziału w kursach i szkoleniach? \***

Nie mam potrzeby brania udziału w kursach i szkoleniach

Brak czasu na szkolenia i kursy

Brak pieniędzy na pokrycie kosztów kursów i szkoleń

Utrudniony dostęp do kursów i szkoleń (odległość, dojazd, bariery architektoniczne, itp.)

Brak odpowiadającej moim potrzebom oferty kursów i szkoleń

Konieczność sprawowania opieki nad osobą zależną

Brak informacji o tym, jakie szkolenia są oferowane lub gdzie mogą je znaleźć.

Inne:.....

**16. Czy obecnie chciałby/łaby Pan/i wziąć udział w kursach i/lub szkoleniach podnoszących kompetencje lub w działaniach związanych z edukacją pozaformalną? \***

Tak

Nie

Nie wiem

**17. Jeśli na pyt. 16 odpowiedź brzmi tak, to jakiej wiedzy, umiejętności, kompetencji najbardziej Panu/i brakuje? Można zakreślić więcej niż jedną odpowiedź.**

W zakresie znajomości języków obcych (w tym j. polskiego dla obcokrajowców)

W zakresie rozumienia i posługiwania się informacją/instrukcją/dokumentami prawnymi

W obszarze szeroko rozumianej twórczości i kultury, rękodzieła i animacji zabaw

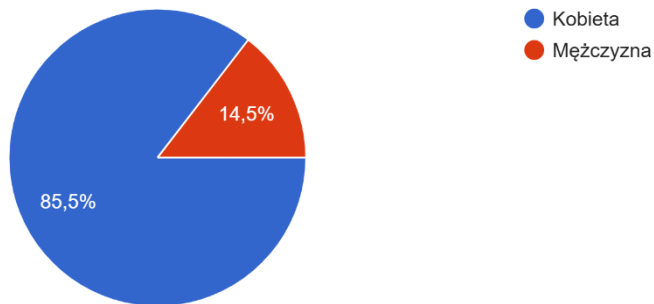
W obszarze nauk ścisłych, kompetencji matematycznych, przyrodniczych, technicznych, finansowych



## załącznik 2- wyniki ankiety na wykresach

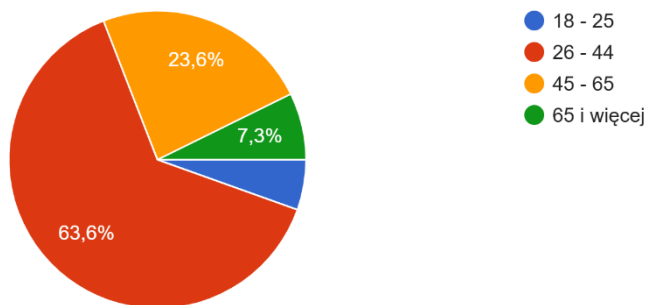
### 1. Płeć:

55 odpowiedzi



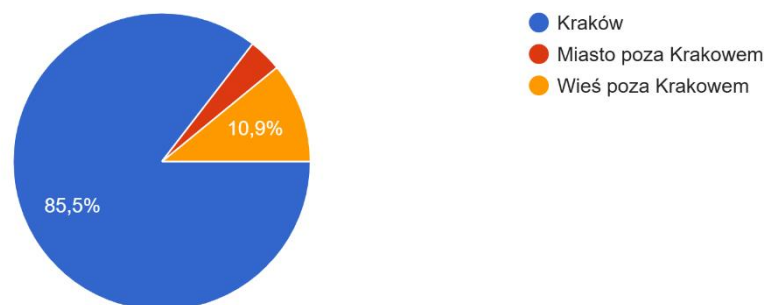
### 2. Wiek

55 odpowiedzi



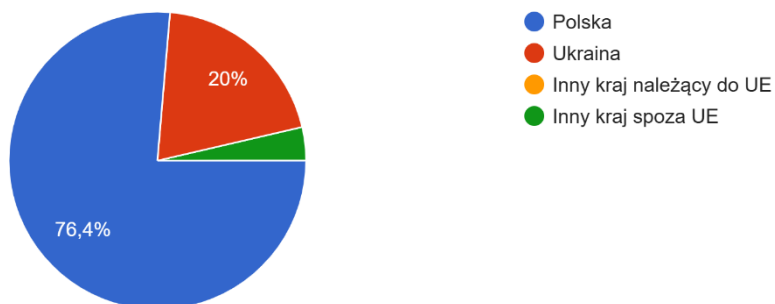
### 3. Miejsce zamieszkania

55 odpowiedzi



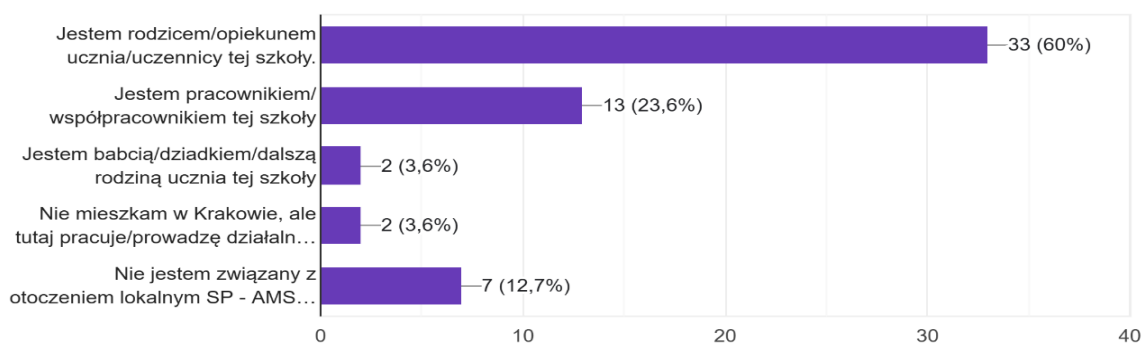
## 4. Proszę wskazać kraj swojego pochodzenia

55 odpowiedzi



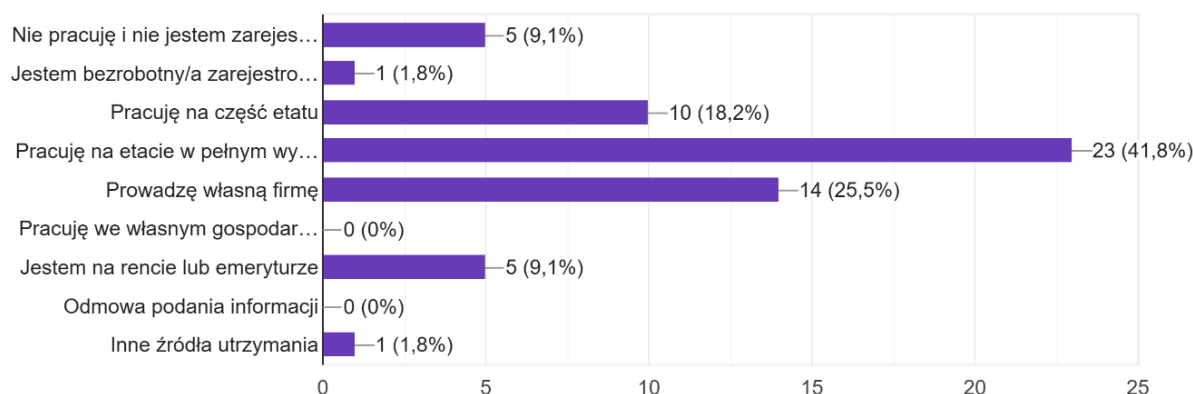
## 7. W jaki sposób jest Pan/i związany/a z otoczeniem lokalnym szkoły? (Proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

55 odpowiedzi



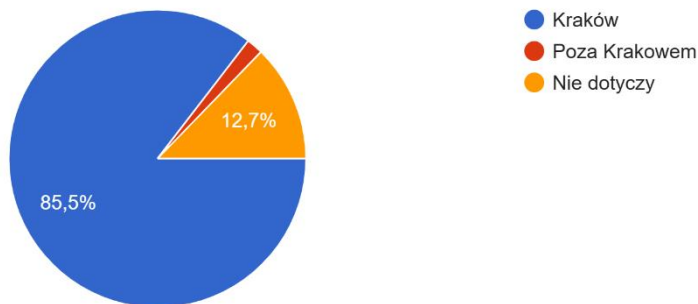
## 8. Rodzaj zatrudnienia i źródła utrzymania:

55 odpowiedzi



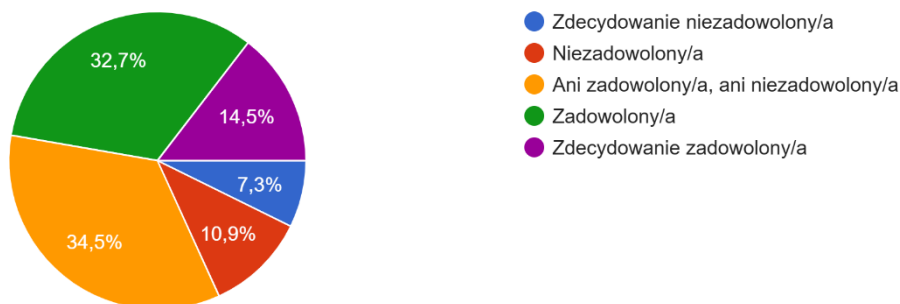
9. Proszę podać miejsce aktywności zawodowej

55 odpowiedzi



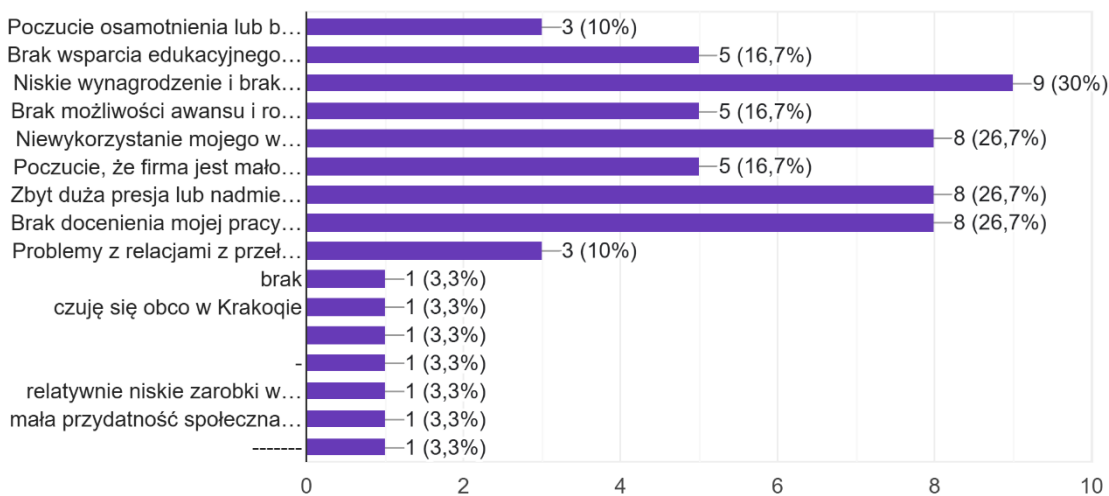
10. W jakim stopniu jest Pan/i zadowolony/a ze swojej obecnej pozycji i perspektyw rozwoju zawodowego w obecnej firmie :

55 odpowiedzi



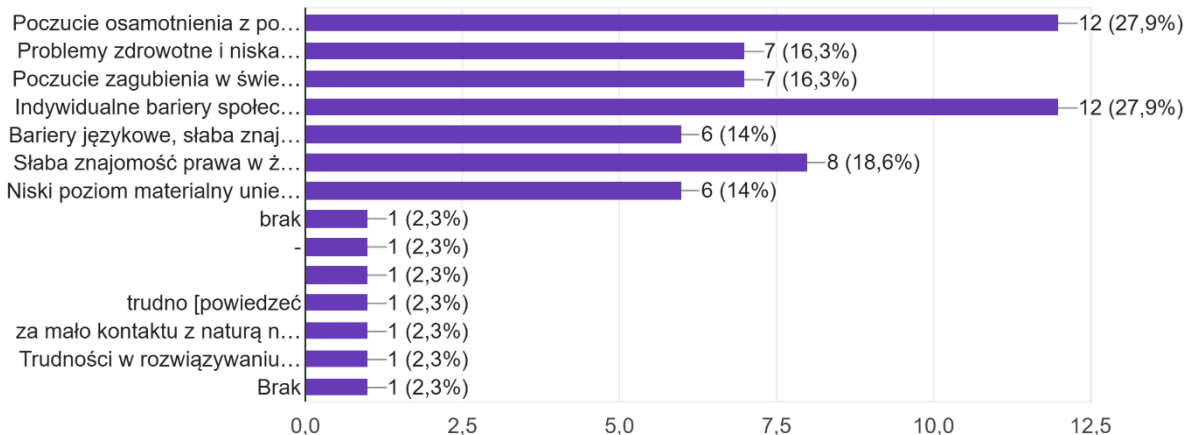
11. Jeśli jest Pan/i niezadowolony/a ze swojej pozycji lub perspektyw rozwoju, które z poniższych czynników w największym stopniu przyczyniają się...niezadowolenia? (można wybrać kilka odpowiedzi)

30 odpowiedzi



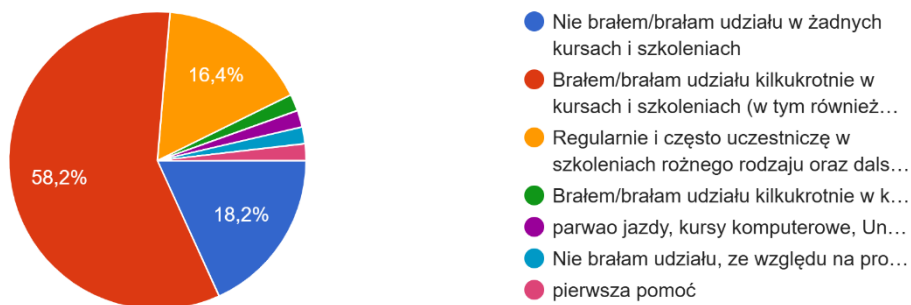
12. Jakie inne spośród niżej wymienionych problemy postrzega Pan/i w swoim życiu osobistym (niezawodowym)

43 odpowiedzi



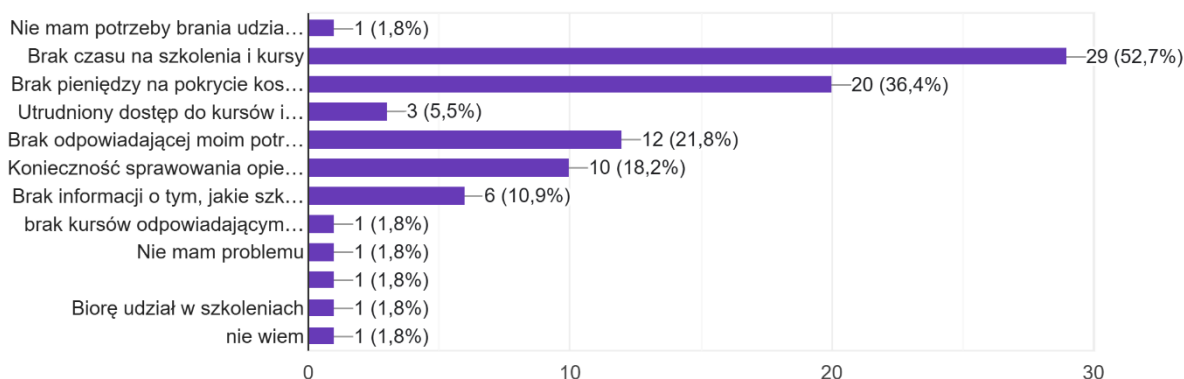
13. Czy od czasu ukończenia szkoły/studiów brał/a Pan/i udział w kursach, szkoleniach lub innych formach uczenia się?

55 odpowiedzi



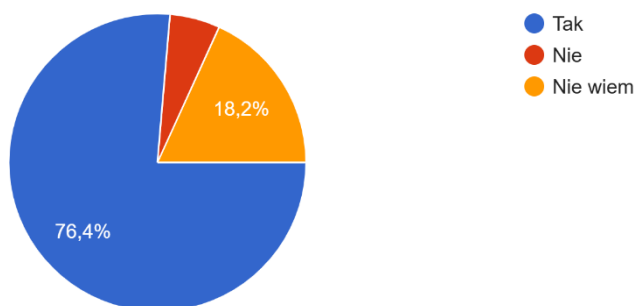
15. Co utrudniało/ Panu/i branie udziału w kursach i szkoleniach?

55 odpowiedzi



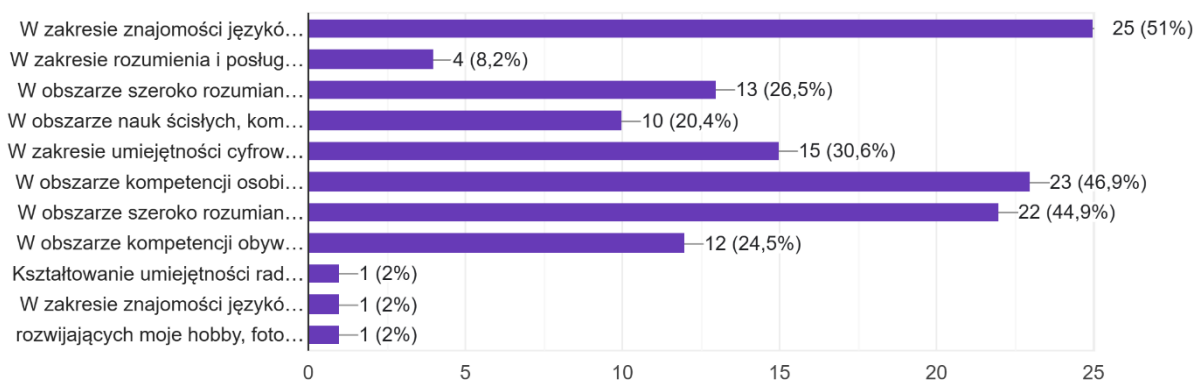
16. Czy obecnie chciałby/łaby Pan/i wziąć udział w kursach i/lub szkoleniach podnoszących kompetencje lub w działaniach związanych z edukacją pozaformalną?

55 odpowiedzi



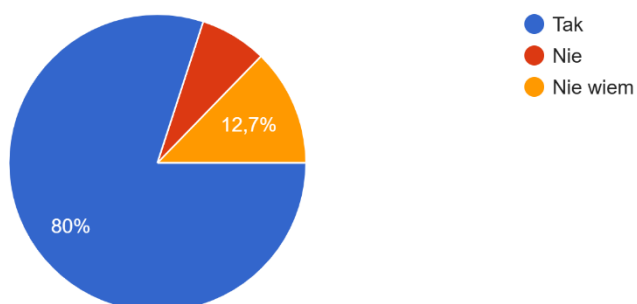
17. Jeśli na pyt. 16 odpowiedź brzmi tak, to jakiej wiedzy, umiejętności, kompetencji najbardziej Panu/i brakuje? Można zakreślić więcej niż jedną odpowiedź.

49 odpowiedzi



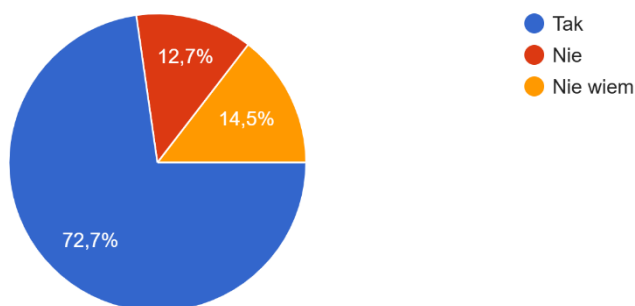
18. Czy jest Pan/i zainteresowany/a udziałem w szkoleniach rozwijających Pana/i zainteresowania osobiste (pasja, hobby)?

55 odpowiedzi



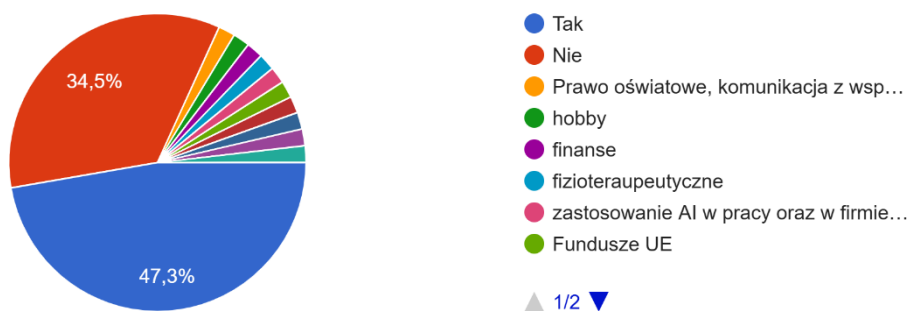
19. Czy jest Pan/Pani zainteresowana udziałem w szkoleniach rozwijających kompetencje z zakresu poprawy jakości zdrowia/życia?

55 odpowiedzi



20. Czy jest Pan/i zainteresowany/a udziałem w szkoleniach rozwijających Pana/i kompetencje zawodowe? Podaj przykład w "inne"

55 odpowiedzi



21. Jakie formy kursów/szkoleń/warsztatów odpowiadają Panu/i najbardziej?

55 odpowiedzi

